

Sametinget. FOTO: DENIS CAVIGLIA

– Hva annet kan vi forvente fra sametingsrådet?

– Er poenget å undergrave vedtak gjort av norske myndigheter, har vi en ny forståelse på gang.

LEDER

- Rolf EdmundLund
- Mobil: 90137819

Publisert: 17.06 2016 14:15 Sist oppdatert: 17.06 2016 14:16

Sametingsrådets brev til relevante banker og investorer i Nussir har skapt en nødvendig debatt om Sametingets rolle og troverdighet. Den debatten bør Sametinget ta på stort alvor, i stedet for å påføre seg den smått pinlige offerrollen.

I stedet for å diskutere et åpenbart prinsipielt dilemma i forhold til rolleforståelsen og Sametingets aktivisme på tvers av demokratiske vedtak, forsøker man å spille martyrer på ytringsfrihetens alter. Sametingsrådets ytringsfrihet er det naturligvis ingen som akter å innsnevre, men her handler det om parlamentarisk klokskap.

Det gis inntrykk av at man informerer investorer om hva Sametinget har vedtatt, men det handler selvfølgelig om å tørke ut pengestrømmen til et legalt gruveprosjekt. Kan vi nå forvente brevveksling med banker for å stanse næringsaktivitet som mislikes av sametingsrådet, enten det er bergverk, turisme, vindmøller, kraftlinjer, oppdrett, trållerederi – eller utenrikspolitikk for den saks skyld? I det minste bør Sametinget selv finne ut hvilken rolle de skal ha. Hvis poenget er å drive parallell politisk aktivitet, som undergraver vedtak gjort av norske myndigheter, har vi en ny forståelse på gang. Formelt sett kan Sametinget garantert velge egne brevvenner, men kanskje det er en ide å overlate den rollen til partiene og organisasjonene, for eksempel NSR og Avjuvarre naturvernforbund. I en gitt situasjon kan vi risikere at et delt sameting i kontroversielle spørsmål, med knappest mulig flertall, blander seg opp i hvordan en bedrift reiser kapital.

Vi registrerer at både kommunene i Vest-Finnmark regionråd og stortingsrepresentanter er ubekvem med at Sametinget driver med aksjonisme for å obstruere demokratiske beslutninger lokalt og nasjonalt. Det må i det minste stride mot intensjonen i at nettopp Sametinget har konsultasjoner med myndighetene. I det øyeblikket man ikke når fram med sin argumentasjon, byttes konsultasjon ut med konfrontasjon.

Blant annet innebærer Sametingets inngripen full overkjøring av demokratiet i den sjøsamiske kommunen Kvalsund, på en måte som mer enn antyder at de ikke skjønner sitt eget beste. Sametinget gjør et forsøk på å tilrive seg definisjonsmakten for hva som er samepolitisk korrekt, men det drives altså samepolitikk andre steder enn i Karasjøk. For eksempel i Kautokeino kommune, der myndighetene har akseptert at lokaldemokratiet har satt ned foten for gruvedrift, av hensyn til miljø og reindrift. Hypotetisk sett kunne altså Sametinget funnet det formålstjenlig å skrive brev til Arctic Golds bankforbindelser i sakens anledning, men forskjellen er her at Sametinget støtter lokaldemokratiet.

Sametinget jobber naturlig nok for innflytelse, men for tiden undergraver de egen troverdighet og tillit i flere saker. Tidligere har de «konsultert» bort vindmøller i Kvalsund ved å frede kraftlinja fra Balsfjord – og nylig fant de ut at samisktalende skal ha mer taletid enn norsktalende under møtene på Sametinget. De som er utsatt for fornorskning, skal med andre ord straffes demokratisk.

Vi frykter dessverre at dette skaper et omdømmeproblem for Sametinget, en bjørnetjeneste som gjør at den viktige legitimiteten settes på spill når andre saker og budskap skal nå ut.